

Izhaja
vsak drugi in četrti
četrtek v mesecu.

Naročnina
stane
80 kr. na leto.

Posamezne številke
se dobivajo po 5 kr.

GLASNIK

Naročnino in dopise
pošiljajte uredništvu
»Glasnik«
Poljanska cesta 58.

Oglasila
delavcev, ki nimajo
dela, ali delo-
dajavcev, ki iščejo
delavcev, se vspreje-
majo zastoj!

Krščanski delavci, združite se!

Štev. 22.

V Ljubljani, 24. septembra 1896.

Letnik II.

Volilci!

Dne 29. septembra se bo vršila volitev deželno-zborskega poslanca na mesto pokojnega g. kanonika K. Kluna. V današnjih razmerah potrebujemo na poslaniškem mestu mož, ki imajo resno voljo neustrašeno in dosledno delovati za duševni in telesni blagor svojega naroda.

Socijalno vprašanje postalo je stalno v vseh javnih zastopih in sveta dolžnost tudi slovenskih poslancev je, baviti se temeljito s tem vprašanjem. Pot, katera nas pripelje do zaželjenega cilja, je jasno narisana po sv. Očetu Leonu XIII, in ta je, popolna preosnova vsega našega javnega življenja po krščanskih načelih. Poslanec mora tedaj umeti svojo nalogo, poznati mora do zadnje točke »krščansko-socijalni program«, a ne samo to, dokazati mora, da je javno zastopal in deloval po teh načelih, ter da pozna temeljito nakane liberalnega nasprotnika.

Teda mi Slovenci imamo poleg socijalnega vprašanja na dnevnem redu še narodno vprašanje, in dokler niso izvedene vse po zakonu nam zajamčene pravice, toliko časa ne smemo odnehati od naših narodnih zahtev. Zaradi tega zahtevamo tudi od našega poslanca, da je naroden, da pozna in čuti krivice, ki se godé slovenskemu narodu. Držati mora vedno visoko neustrašeno narodno zastavo kot kristijan, ne da bi delal drugemu narodu kake krivice. Zaupni možje iz celega volilnega okraja izrekli so se skoraj jednoglasno za g. dr. Ig. Žitnika, deželnega poslanca v Ljubljani, v katerega stavijo svoje zaupanje, da bo v narodnem in in krščansko-socijalnem smislu deloval v državnem zboru za svoj volilni okraj, za našo slovensko domovino. Ljudstvo si ga je toraj izbralo za kandidata, in te pravice se bi ne smele nikdar kratiti narodu.

Toda nastopil je advokat dr. J. Sustersič v Ljubljani ter zglasil svojo kandidaturo in od naroda zahtevani kandidat dr. Ig. Žitnik se je moral umakniti sili, ter se odpovedal kandidaturi. Spletke, katere so se tu vršile, zaslužijo, da se pribijejo na steno. V katoliški narodni stranki hočejo nekateri gospodje absolutno vladati ne oziraje se na stranko, ne na narod. Proti temu nasilstvu uprli so se lastni pristaši ter protestujejo,

da bi tako počenjanje prišlo na rovaš cele stranke. Stranka mora biti neomadeževana pred celim svetom, drugače ne zasluži, da obstoji, in če se hoče boriti s takimi sredstvi, je bolje, da izgine s pozorišča. V dokaz kratko zgodovino tega volilnega boja:

»Katoliško politično društvo v Ljubljani« poslalo je posebno okrožnico na zaupne može po deželi, v kateri se ti poprašajo, za katerega bi se utegnili volilci odločiti, za advokata dr. Šustersiča, ali pa za duhovnika dr. Ig. Žitnika, deželnega poslanca v Ljubljani. Naznanili naj bi mnenje do 31. avgusta. Podpisala sta I. podpredsednik dr. Gregorič in II. podpredsednik Fr. Povše. A preden je še rok pretekel, prisilil se je duhovnik dr. Žitnik, da se je odpovedal kandidaturi, torej, tako so sklepali nekateri gospodje, nam preostane le advokat dr. Sustersič, in niso hoteli čakati od »katoliškega političnega društva« stavljenega roka. Tako je sila povzdignila dr. Sustersiča in odstranila dr. Žitnika.

»Osrednji volilni odbor katoliške narodne stranke« poslal je 31. avgusta oklic podpisan od predsednika Fr. Povšeta in tajnika J. Šiske volilcem, v katerem se priporoča na podlagi poizvedovanja zaupnih mož advokat dr. J. Sustersič za državnozbornega kandidata. To je odločna neresnica. Na podlagi poizvedovanja zaupnih mož bi moral biti kandidat dr. Žitnik, ker so se skoraj soglasno zaupni možje zanj oglasili. Podpisan je ta oklic po sledečih gospodih:

1. Vodja Fr. Povše, državni in deželni poslanec, predsednik.
2. J. Šiska, knezoškofijski tajnik.
3. O. Detela, deželni glavar, 4. A. Kalan, 5. dr. Janežič, 6. Sr. Stegnar, 7. J. Sušnik, 8. dr. E. Krek, 9. dr. Ign. Žitnik.

Od teh gospodov niso bili 4 nikdar pri kateri seji, in dr. J. E. Krek ni dal nikdar svojega podpisa pod ta volilni oklic, toraj je ta podpis ponarejen, in dr. Žitnika podpis si lahko vsak misli, kako je prišel pod ta volilni oklic.

Dr. V. Gregorič ni podpisan, ker je odločno ugovarjal, da bi se stavil njegov podpis pod volilen oklic, in je vsled tacih nečuvenih dejanj tudi izstopil iz osrednjega volilnega odbora. Čuditi se moramo, da ne rabimo

hujšega izraza, kako so zamogli tako merodajni gospodje lajiškega in duhovskega stanu podpisati tako neresnico in kako bodo ta korak nasilstva, neresnice in ponarejenega podpisa zagovarjali pred Bogom in svojo vestjo.

Ker je pa g. dr. Žitnik kljub odločni opetovani zahtevi volilcev, naj sprejme vsejedno kandidaturo, izjavil v »Slovencu«, da ne sprejme v sedanjih razmerah niti kandidature, niti slučajnega mandata, sestavil se je v stranki »krščansko socijalni slovenski volilni odbor«, ki hoče postopati javno, dosledno in odkrito ter izprati madež, ki utegne imeti jako slabe posledice. Nasprotstvo ni naperjeno proti stranki, samo pokazati hočemo, da v stranki ne smejo terorizirati osebe, da se mora odločno zabraniti vsaka korupcija, in da se mora vedno slušati volja naroda! V krščansko-socijalni preosnovi leži bodočnost človeštva, toraj tudi ta slovenskega naroda, in po teh načelih je mogoče zediniti Slovence v en tabor. Razkosani so bili dosedaj Slovenci v državnem zboru. Moč poslancev ni izdala ničesar, ker niso bili edini. In vendar bi bilo tega treba našemu narodu, kakor ribi vode, kajti obupni glasovi »morituri vos salutant« iz severa in juga slovenskih pokrajin so nam najboljša priča za naše besede. Socijalno in narodno nam žuga pogin, ako nas ne bo zedinila in vezala »krščansko-socijalna« in narodna ideja.

Ta krščansko socijalni volilni odbor naprosil je g. dr. V. Gregoriča, zdravnika v Ljubljani, da prevzame kandidaturo namesto dr. Žitnika, in ta se je izjavil, da jo sprejme.

Možje volilci, ki se ne strinjate s to zvijačno kandidaturo advokata dr. Šustersiča, in hočete protestirati proti nasilstvu in neresnici nekaterih oseb, s katero se vsiluje stranki advokat dr. J. Šustersič proti izrečni volji naroda, volite na dan volitve dne 29. t. m. soglasno gospoda

dr. Vinko Gregoriča, zdravnika v Ljubljani
v državni zbor.

Na raznih shodih pokazal je v svojih govorih, da živo čuti potrebe in želje našega naroda, vse njegovo dosedanje javno delovanje nam je porok krščansko-socijalnega in narodnega njegovega mišljenja. Pokažite na dan volitve, da je krščansko-socijalna in narodna ideja pognala globoko korenine v srce naroda slovenskega, in da ste možje, ki se ne dajo strahovati od nobenega.

Krščansko-socijalni slovenski volilni odbor.

V Ljubljani, dne 16. sept. 1896.

Ljudstvu v preudarek.

Prvikrat stopi krščansko-socijalna volilna stranka s svojim kandidatom na volišče. Kar se je že dlje časa pripravljalo, dozorelo je sedaj. Naš krščansko-socijalni program nasprotuje vsaki nejasnosti in polovičarstvu v

javnem življenju. Mož mora stati cel na svojem mestu, ne sme drugače govoriti na shodih in drugače glasovati v zbornicah. Krščansko-socijalni program je protest proti vsaki korupciji, ljubezen in skrb za nižje stanove, delavski obrtniški, kmečki stan, v prvi vrsti pa prava prostost, sosebno v politiki. Vsaka diktatura nekaterih oseb mora ponehati, odbor naj se sestavi iz vseh stanov, zasliši naj se mnenje volilcev in večina naj odločuje; manjšina se mora umakniti, to je prava disciplina, nikdar pa absolutizem; nikdar se ne sme, bodisi komur-koli kratiti po ustavi mu zajamčena aktivna in pasivna volilna pravica, kajti pred Bogom in postavo moramo biti vsi jednaki. Zaradi tega smo odločno obsojali volilni terorizem na Mažarskem, kjer se katoliška ljudska stranka z bajoneti podi z volišča, volilne manevre liberalcev in kapitalistov, kakor n. pr. v Galiciji, kjer se kmet ko ovca podi na volišče. Na podlagi krščanskih načel pravičnosti je treba podučevati in izobraževati ljudstvo, to se pa v nobenem stanu nikdar ne doseže z diktaturo. Krščanski socijalisti na Dunaju bi ne dosegli nikdar tako sijajnih uspehov, če bi ne postopali odločno in jasno, ter ne branili v prvi vrsti koristi ljudstva. To so dosegli postavnim potom, z volilnim listkom v roki, in to mora biti tudi naše orožje, katerega si nikdar ne smemo dati izviti iz rok. Ne pomaga tarnati, saj sem tudi jaz nezadovoljen s to neodločnostjo, postopati moramo drugače itd.; a kedar pride važni odločilni trenutek volitve, izgubi se osebni ponos, izgine načelo in mož ostane, kakor je bil poprej neodločen, in taki mož ne spozna, da je samo glasovalni stroj.

V dokaz le en slučaj. Ko se je šlo na Dunaju za to, odpisati kmečkim posestnikom zemljiški davek, stavil je poslanec dr. Kajzl predlog, naj se gleda v prvi vrsti na manjše kmetije, in naj se neha olajševanje pri davku, če kedo izkaže čez 1000 gl. čistega dohodka. Koliko kmetij pa je na Slovenskem, ki bi donašale 1000 gl.? Bore malo. A veleposestniki, kapitalisti, Poljaki in liberalci so se uprli temu predlogu in z njim so tudi potegnili naši slovenski poslanci, razun Koblarja, Laginje in Gregoreca, in večina je zmagala. Tu se vidi teorija in praksa. Doma krščansko-socijalen, konservativen, naroden, na Dunaju vse drugače.

Pri nas je sedaj prvi poskus, doseči jasnost na obe strani, ustanoviti stranko, ki je neodvisna, pri kateri ne vlada nobena diktatura. Priznanje dobil je krščansko socijalni slovenski volilni odbor od vseh strani. Zaradi tega le pogumno naprej. Eventualni neuspeh nas ne sme ostrašiti, temveč vspodbujati nas mora, da se še trdneje oklenemo in delujemo za koristi ljudstva. Svojim somišljenikom pa kličemo, da naj pokažejo z listkom v roki, da je moč in pravica v njihovih rokah, vsi naj delajo na to, da bo izvoljen poslanec, ki ima res srce za ljudstvo in bo tudi deloval za njega po krščansko-socijalnem programu. In to je g. dr. Gregorič.

Naša organizacija.

Slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani je izdalo v 37. in 38. tednu 38 gl. 20 kr. za podporo obolelih članov. — V društvene namene sta darovala č. g. J. Molj, župnik v Stranjah, 2 gl. in »Vipavec« z geslom: »Živel krščanski socializem«, 2 gl. — Mili Bog povrni stotero in obudi mnogo posnemalcev.

Shod v Pristavi pri Tržiču. V nedeljo dne 20. t. m. popoldne je priredilo ljubljansko slovensko katoliško delavsko društvo javen shod na Pristavi pri Tržiču. Točno ob 4. uri otvori podpredsednik Ziller s pozdravom navzočih shod ter da besedo č. gospodu Volcu, kaplanu v Križih. Č. g. Volc najpristrčneje pozdravlja navzoče ter tudi iz Ljubljane došle govornike. V krepkem in jedrnatem govoru pojasnjuje socialne razmere, v katerih dandanes živimo. Priporoča zborovalcem, naj pazno poslušajo današnje govore. Mi nočemo hujskati, ampak poučevati; ako bi hujskali, bi to ne bil plemenit namen. Mi bomo delali na to, da zavlada splošno krščanska ljubezen. Vez za dobro stvar naj nas druži k skupnemu delu. Propad preti delavskim stanovom, božja beseda: »v potu svojega obraza boš jedel svoj kruh« postala je prokletstvo. Konečno želi govornik, da bi današnji shod rodil obilo sadu v tukajšnjem kraju med prebivalstvom. — Ziller govori potem o gospodarskem položaju. Zahteva za naše verno slovensko ljudstvo verske in narodne šole. Mi plačujemo šole, zato tudi zahtevamo, da se nam dajo take, kakoršne bi nam bile koristne. Za kmeta in delavca se nihče ne briga. Naši poslanci so kimovci, ki samo pritrjujejo. Mi moramo dobiti odločnih poslancev, ki bodo poznali, pripoznavali in najodločneje delovali za uresničenje krščansko-socialnega programa. Samo v krščanskem socializmu je naša prihodnost. — Jakopič razvija krščansko-socialni program glede delavskih zahtev od točke do točke. Omenja krščanskih načel, po katerih je mogoče priti do zboljšanja sedanjih razmer. Mi potrebujemo zavarovanja za starost. Predrugati se morajo bolniške blagajne, koje v sedanjem smislu nikakor ne dosejajo svojega namena. Priporoča, naj se delavsko ljudstvo povsod združuje v katoliška društva. Kmetje naj si snujejo kmetijske zadruge, s pomočjo katerih naj kmetje skušajo zboljšati svoj položaj. Govornik je po svoji navadi govoril v šaljivi obliki, kar je zbudilo mnogo veselosti. — Gostinčar omenja zgodovine svobodnjaštva, iz kojega je nastalo socialno zlo. Ker sme zapovedovati vsakdo, ki ima denar, tistim, ki nimajo ničesar, prišlo je do tega, da si stojimo nasproti, peščica bogatašev in milijoni nemaničev. Ozigosa kapitalistično izrabljanje ljudstva ter pozivlje navzoče, naj se tudi oni pridružijo krščanskim socialistom, ker jedino krščanstvo bo razvozljalo zamotane razmere v korist trpinov. — Č. g. Volc se potem zahvaljuje poslušalcem za vztrajnost, kakor tudi govornikom za trud. Spominja se svetega očeta Leona XIII., delavskega papeža, svetlega, dobrotljivega cesarja Frana Josipa in

mil. knezoškofa Jakoba ter vsem trem zakliče »živio«. Naudušeno je zaoril po sobi med poslušalci »živio«. — Na to je predsednik shodu, Ziller, zahvaljevajoč se za naklonjenost in vztrajnost mej zborovanjem z slavaklicem krščanskemu socializmu zaključil shod. — Deževno vreme je pokvarilo shod pod milim nebom. Vkljub neugodnemu vremenu je bila prostorna soba natlačena poslušalcev iz kriške in sosednih far, ki so pazno sledili govorom ter iste živahno odobrvali. Z vsem popolnoma zadovoljni so se razšli zborovalci in upati je, da vsejano seme ni padlo na kamenita tla. — Mej shodom je došla iz bližnjega Korotana nastopna brzojavka, katero je shod z naudusenjem vzel na znanje: »Današnjemu shodu na Pristavi srčni živio iz tužnega Korotana. Dr. Brejc, Rozman.«

Novo društvo. Nova postojanka v krščanski socialni organizaciji. Dne 6. septembra se je ustanovilo novo društvo pod imenom »Podporno društvo delavcev obrtne družbe na Savi pri Jesenicah«. Bog daj obilno blagoslova in delavcem na Gorenjskem pogum za vztrajno delo, da bodo vsi združeni kot jeden mož stali na braniku za našo sveto stvar. Želimo jim jedinstvi in neustrašenosti proti vsakemu nasprotniku, da bomo skupno korakali po potu pravice do zaželenega cilja, v rešitev delavskega stanu in v čast svojemu narodu. Delavci prijatelji, imejte za vzgled naše gorenjske tovariše, ki so premagali hude ovire, ki so se jim stavile nasproti, zmagali so, smejo biti ponosni. Snujte po tem vzgledu po širnem Slovenskem delavska društva, da bomo kolikor prej mogoče združeni vsi. V to pomagaj Bog!

Vabilo. Katol. delavsko društvo za Črno in Mozico ima svoj mesečni shod dne 11. oktobra t. l. ob pol tretji uri popoldne v gostilni pri Klemenu. K obilni udeležbi vabi odbor.

Politika po svetu.

Državni zbor se snide, kakor poročajo časniki, v začetku prihodnjega meseca. Zasedanje bode trajalo dva, k večjemu tri mesece in potem bodo odsluzili »ljudski zastopniki«. Rešilo se bode v tem zasedanju poleg proračuna za prihodnje leto nekaj manjših predlog, mej temi se preosnuje najbrž nujne poprave potrebni domovinski zakon. Kaka druga važnejša zadeva se v tem kratkem času gotovo ne bode rešila. Obnovitev pogodbe z ogersko državno polovico se v tem zasedanju še ne bode razpravljala, ker glavno nalogo, namreč kvotno vprašanje, nista rešili niti obestranski kvotni deputaciji. Razpravljalo se je sicer v tem oziru že zelo veliko, toda doseglo se še ni prav nič. Nobena stranka noče odjenjati.

Grof Badeni na Primorskem. Minule dni je potoval ministerski predsednik grof Badeni po Primorskem. Prebivalstvo ga je povsodi naudušeno pozdravljalo. Razgovarjal se je mej drugimi tudi z ondotnimi slovenskimi poslanci, ki so mu potožili težnje primorskih

Slovencev. Italijanski iredenti so tudi pri tej priliki pokazali svoje veliko sovraštvo nasproti Slovanom. Na javnih trgih in ulicah so napadali slovanske zastopnike na najgrji način. Ministerski predsednik se je lahko osebno prepričal, da niso gole izmišljotine, kar pripovedujejo poslanci v zbornici. Le žal, da se o takih prilikah nihče ne zmeni za najbolj zatirano ljudstvo, za ubogega delavca, ki nima sedaj nikogar, ki bi se javno potegnil za njegove težnje.

Petrolejski baroni so zopet prav marljivo pri delu. Za to se imamo v prvi vrsti zahvaliti neumornemu delovanju kartelne zveze avstro-ogerskih petrolejskih oderuhov pod spretnim vodstvom Rothschildovem. Takoj na to, ko se je bil sklenil kartel dne 1. julija letos, so baroni zvišali cene čistemu petroleju od 1 gl. 25 kr. nad 1 gl. 50 kr. met. stot. Toda že tri tedne pozneje so se zdele židom te cene mnogo prenizke in 25. julija so se sesli v Budimpešti v posvet ter sklenili, da se zviša cena vsem petrolejskim izdelkom od 28. julija počenski za 50 kr. Da bi se jim pa konečno ne moglo očitati, da v avgustu niso ničesar »delali«, določili so, da se znova pomakne cena za meterski stot petroleja za 50 kr. naprej. Tako so židovski baroni po preteku komaj jednega meseca skoro za poldrugi goldinar povišali ceno blagu, ki je neobhodno potrebno za vsakega. S tem pa seveda niso hoteli škoditi bogatašem in večjim trgovcem, kajti sklenili so, da to povišanje ne velja za večje odjemnike. Udarjen je torej, in sicer jako občutno, s tem samo nižji, delavski stan, ki se mora hoté ali nehoté klanjati naredbam ljudskih zatirancev.

Slabo leto za socialno demokracijo. Tekoče leto 1896 se mora mej drugimi tudi za socialne demokrate imenovati nesrečno leto. V Nemčiji, kjer so ravno letos obhajali 25letnico zjedinenja nemških držav, se godi socijem zelo slabo. Ne samo, da jih preganjajo oblastva in jim pri vsaki priliki stopajo na prste, marveč tudi v vodstvu samem se je pokazalo toliko gnji-lobe, kakor morda nikjer drugodi. Časniki so objavili v tekočem letu mnogo goljufij in sleparij, ki so se dogajale pri osrednjih blagajnah. Pokazalo se je, da ima stranka v svoji sredini zelo veliko takih elementov, ki gledajo, kakor tudi pri naših »sodrugih«, samo na svoj žep in vsled tega pogostokrat pregloboko sežejo v blagajnične predale. Prav nič boljše pa se ne godi socialnim demokratom na mejnarodnem polju. Najprej so jim na Francoskem postavili stol pred vrata, potem so pa odbili še na Angleškem popolen fiasko. To se je pokazalo pri zadnjem mejnarodnem shodu v Londonu. Najprej so se izrekli voditelji angleških delavcev proti počenjanju nemških voditeljev, kmalu na to so pa izjavile cele zadruge, da nočejo imeti nikake zveze z Beblom, Singerjem in njihovimi tovariši. Posebno dobro so jo skupili prva dva in še jeden voditelj minule dni na Francoskem, ko so nameravali prirediti shod. Narodni Francozi so jih pognali čez mejo in jim zabičili, da se ne smejo več prikazati. Kakor torej vse kaže, se je zelo slabo obnesla kupčija z internacijonalo. Jednako, kakor drugod, se jim je godilo lani tudi pri nas; tudi na Slo-

venskem bi bili radi ogreli vse slojeve za mejnarodnost, a se jim ni posrečilo, kajti zavedno slovensko ljudstvo se vedno tesneje oklepa krščanskega socializma, kateri se z vsemi silami bori za narodno stvar.

Ruski car Nikolaj potuje prihodnje dni iz Danskega na Angleško in od tod na Francosko. V vladnih krogih se vrše za dostojen vsprejem velike priprave, nasprotno mu pa pripravljajo anarhisti zelo neprijeten vsprejem. Londonska policija je namreč prišla na sled tajni anarhistični zaroti, ki je imela pripravljenih veliko število bomb in drugih takih rečij. Priprli so sicer nekaj takih ptičkov, toda glavnih prekucuhov najbrže ne bodo mogli zaslediti. Zarota je naperjena, kakor pišejo listi, proti ruskemu carju, ob enem pa tudi proti angleški kraljici. Oblastva se sicer mnogo prizadevajo, da bi zabranila pretečo nevarnost, toda bati se je, da se posreči ti družbi, ki ima mnogo privržencev po raznih državah, vsaj deloma izvesti grozno nakano.

Armenski revolucijski odbor, o katerem se še sedaj ne vé, kje da stoluje, je naznanil poslanikom, da bodo Armenci znova padli nad Carigrad, ako kmalu popolno ne pojenja kruto zasledovanje Armencev. Vse to gibanje pa najbolj podpirajo sebični Angleži, kateri bi se najraje okoristili s pomočjo ubogega naroda. Londonski liberalni listi svetujejo vladi, naj pretrga diplomatske razmere s Turčijo. Tudi lord Rosebery je jel v poslednjem času toplo zagovarjati interese armenskega naroda. Vladni listi objavljajo sultanov odlok, s katerim se dovoljujejo zaželene reforme. Merodajni krogi se sicer nadejajo, da se sedaj poleže dolgotrajni nemir, vendar to upanje še ni popolno zagotovljeno.

Špancem se slabo godi. Se niso zadušili upora na Kubi v Ameriki, že so se jim spuntali prebivalci na otokih Filipinih v vzhodni Aziji. In kakor prebivalce na Kubi suntujejo Amerikanci, tako na Filipinih bližnji Japonci vedno podpihujejo prebivalce, naj ne odnehajo od upora, pa jim tudi dajejo pomoči v denarjih, živežu in orožju. Španjska, nekdanj tako mogočna in velika, da ni v njenih deželah nikdar solnce zašlo (Španjci so imeli namreč prav po celem svetu svoje naselbine), je sedaj na kantu. Doma nagajajo anarhisti, od zunaj pa puntarji.

Razvedrilo.

Sladke nade.

(Spisala Miroslava.)

»To bode krasno, divno, nebesko, ko bodem sedel poleg grofa Hohenwarta na mehkem sedežu ter strigel z očmi stare parlamentarce! Kaj? cele zbornice oči od Luegerja na skrajni levici notri doli do poljskega kmeta Potočka na desni strani upirale se bodo v mojo lepo postavo.« Stopi pred ogledalo: »Iz mojih oči sije mogočni ponos, na nosu sedi mi pogum, okoli ustnic usmeva se smehlaj, ki je sol vsakemu govoru. No in moje brkice, visoko čelo, gromni glas, na kratko: jaz sem rojen državnik. Rad bi bil na konju in imel vse pod komando, to bo

dobro! Ali mislite, krote, da so me na sori v Ljubljano pripeljali! moja beseda mora veljati, polomim vam vratove, če jih ne bodete priklonili. Hopsasa, to me bodo gledali; moja podoba se bo nahajala v veliki hiši in oče domovine bom imenovan. Juhe! Tu ploskne z jezikom, z rokama, zavrti se na levi peti in — strbonk leži na tleh!

Kar se odpró vrata in žena stoji na pragu. »Za božjo voljo, kaj pa delaš na tleh? ali ti je slabo?«

»E, kaj blebetaš, ni mi slabo, ampak pijan sem od samega veselja. Ravno zdaj-le je bilo pri meni veliko kmetov, ki so rekli, da moram iti za poslanca gori na Dunaj; bojevati se moram za dobro stvar. Jaz pojdem takoj gori, ali me razumeš, pa tudi ti moraš z menoj! O, to bo veselje!«

»Oh, da bi te in tvoje volitve! Še vselej sem se morala jeziti, kadar si se vmešaval v te zadeve! Kupčija nam pa zastaja zavoljo tvojih nepotrebnih potov. Naprezi rajše in pelji v trg in pusti tvoje dozdevne prijatelje pri miru! Glej . . .«

»Tiho, nekdo trka. Prosto.«

»Dober dan, gospod trgovec! Davno se že nisva videla!«

»O servus Tine, ravno tebe je še manjkalo. Sem že naredil, kar si mi ukazal. Prebral sem nocoj vse »črne bukve« ter sem si zapisal najbolj masne stavke, to bodo gledali. Nikdar te ne pozabim!«

»Je že dobro, pogledva samo, kaj si napisal, in ali si pokazal, da si naroden kmet.«

»Vse sem zapisal; le sedi in poslušaj me!« Naš Miha vzame v roko celo kopo papirjev, ki so ležali na stari polici, in začne brati:

»Dragi možje! Zmiróm sem bil dober kristijan od svojega rojstva sem. Neverce preganjam po vseh kotih in krajih. Z Rotšildom in Hiršem nisem prijatelj, milijonov ne poznam. Narodén sem ves, kar me je, saj se vendar zastoj ne pišem Miha Gorenje. Močen sem, kakor hrast in trdno bom stal za pravice naroda. Kar ž gorjačo bom udrihal po vseh naših nasprotnikih, nemške Miheljne bom zapodil čez mejo, tiste Lahe pa povezal v solnate vreče in jih pometal v morje . . .«

»Pa, kaj bi ti še nadalje bral, saj si lahko misliš, da sem zapisal samo dobre stvari. Rekel sem, da je samo kmet steber, ki drži vse po koncu. Opozoril sem vse veljavne može, naj odpisejo kmetu vseh tritisoč milijonov davka, posebno sem pa trdo govoril proti Mažarom, tako, da bodo od samega strahu prevzeli sami vseh sto odstotkov. Povedal sem še več drugih bolj ali manj pametnih rečij, med drugim posebno to, da bom zmiraj pretepal se za kmeta, kakor sem jaz, obljubil pa še posebno, da bom šel gotovo vsak mesec jedenkrat v zbornico.«

To sem jaz napisal in poslal svojim prijateljem in upam, da sv. Mihaela dan sijajno zmagam!«

»Prav dobro si jo pogodil, dragi Miha, in stavim, karkoli hočeš, da takega godu še nisi obhajal kakor ga boš sedaj!«

Žena je vse to mirno poslušala in bila prav hvaležna Tinetu, da jo je tako potolazil. Prav ljubeznivo se poslovita oba od dobrega prijatelja.

Vražji maček.

(Konec.)

»Kako pa je bilo?« silijo vanj od vseh strani.

Kozabrdnik si nabasé še jedno pipe in zažge z gobo; potem pa prične:

»Kakor sem že dejal, jaz in pa Drnavčev Pepe, oba precej srborita in oba željna, postati bogata iz nič, poskusiva svojo srečo z mačkom. Dolgo sva iskala, kje bi se dobil kak maček, da ne bi imel bele dlake na telesu, toda nisva ga mogla dobiti, ker, če je prav ves črn, ima po trebuhu vendar navadno kaj belih kocin vmes. Dolgo, kakor pravim, ga nisva mogla zaslediti. — Neko nedeljo večer pa prinese Pepe vendar v žaklju mačka. »Na Krumperku v graščini sem ga ukradel. Debel je kakor polh v jeseni in črn, kakor naglavni greh.« Hitro odveževa vrečo in ogledava mačka, bil je res črn po vsem telesu, tako da se je kar spreminjal. Tako lepó je dromljal in zaspano gledal, praskal pa nič. Sedaj morava čakati do kvaterne nedelje, pravim jaz. »Kam bi ga dejala ta čas?« — »V naš hlev ga zapriva, saj je tako trden, da ne bo vèn ušel, živine pa tudi nimam nič notri, odkar so mi kravo prodali, mi odvrne Pepe in povije zopet mačka v vrečo.«

Oba sva bila vesela in si obetala obilo bogastva. Šla sva k Slaparju in spila polič na mačkovo kost.

Komaj sva čakala kvaterne sobote. Bojé se, da bi nama maček ne orknil, dajala sva mu jesti in dobro, kolikor se mu je zljubilo. Sedaj naj se le on masti, potem se bova pa midva.

Bilo je kvaterno soboto o Božiču. Sneg je bil zapadel skoro do pasa. Zvečer pride k nam z mačkom. Sediva nekaj časa v hiši, povedati nisva hotela nobenemu ničesar, kaj je z mačkom, da bi se kdo drugi ne šel iskat zakladov.

Jednajst je bila ura. Oba kadiva pipe in jo pomakneva iz hiše. Jaz vzamem velik svinjski pisker in pa butaro. Mraz je bilo in sneg se nama je udiral pod nogami, ko sva ležla v hrib. Oba sva molčala. Mene so vse jedno, čeravno sem se ustil, da me ni nič strah, mravlje prehajale po hrbtu.

»Kje ga pa bova?« me vpraša tiho Pepe.

»V Marinovih šancah. Tam je najbolj pripravno, mu odgovorim.«

Oba korakava dalje. Slednjič dospeva na omenjeno mesto. Urno odmečeva sneg in jaz zakurim. Vse vkup, vrečo in mačka, potisneva v pisker in natlačiva še snega po vrhu. Sedaj se pa le skuhaj, si misliva, in jaz se vsedem na podrto smreko k ognju, Pepe pa zraven mene. Oba gledava radovedno, kako se bo kuhal maček. Čudila sva se, da pošast ni nič navskala in praskala, ampak bilo je čisto mirno v piskru. Sedela sva že precej časa pri ognju in voda v piskru jela je že vreti.

Sedaj-le bo pa hudir kmalu kuhan,' pravi Pepe in stopi bližje, da bi pogledal, kaj je z mačkom.

Strah me je, kadar se zmislím na ono noč, in lasje, kar jih je še na butici, stopajo mi po konci.

Kar nakrat se strese zemlja pod mano, pisker se zleti na tisoč koscev in ogenj ugasne. Maček plane iz piskra, toda kar v trenutku je bilo vse živo mačkov krog mene, črnih ko dimnik. Vsi planejo na naju, praskajo in grizejo, da sem mislil, da mi bodo kožo potegnili s telesa. Otepal sem jih z gorjačo in tekel, kar so me nesle noge. Zgubil sem čevlje, kapo in kožuh. Pritekel sem brez sape domov, razkrit, golorok in bos. Zaloputnil sem hitro duri za seboj in vso hišo poskropil z vodo svetih treh kraljev. Celo noč nisem zatisnil očesa.

Ko se zdani, krenem k Pepetu, gledat, kaj je z njim. Ravno je bil prišel domov ves zmrznjen, raztrgan in opraskan. Strah ga je bil namreč tako prevzel, da po noči ni našel pota domov.

Radovednost in pa želja po kožuhu gnala me je z dvema tovarišema nazaj na mesto sinočnega pretepa. Vse je bilo shojeno in previto in pomandrano okoli trišča, in črepinje od piskra so ležale po vsem hribu. Moj kožuh visel je v grmovju, raztrgan na drobne kosce, polhovka visela je vsa scunjena na štremlju zraven stojee smreke. Takrat sem uvidel, da s hudičem ni dobro imeti nobenega znanja.

Možek konča svojo povest s temi besedami in si nazge zopet pipico.

Socijalni pogovori.

Bolniške blagajne in njih senčna stran. Mnogokrat se sliši, da delavci niso nikdar zadovoljni. Vprašanje pa je, ali je mogoče, da bi bili zadovoljni pri tolikih krivicah, ki se jim godé! V dokaz nam je mnogo zgledov iz vsakdanjega življenja. V ljubljanskih tovarnah brez izjeme imajo delavci, posebno še delavke, navadno bolezen protin (ali giht). Navadno je bolezen neozdravljiva, in zaradi tega, ker je delavec nesposoben za delo, ga odpusté od dela, in sedaj se vpraša delavec, ki je delal 20, 30 ali 40 let — znan nam je celo slučaj, ko je delavka delala celih 48 let nepretrgano in pridno — kaj bo sedaj? Prihraniti si ne more ničesar od borgega zaslužka, prositi ne sme, kam drugam mu kaže iti, ko v bolnišnico. Toda tudi tam ni mesta za take reveže, ki imajo neozdravljivo bolezen, dajo jih po šubu kot kake postopače ali ničvredne ljudi v domače občine, na račun ubogega kmetiča! Slavna c. in kr. tobačna tovarna skrbi za svoje delavce ob času onemoglosti z veliko penzijo, na dan dobi celih 12 do 20 kr. Spodobí se, da bi država bolj skrbela za svoje delavce in dajala lep vzgled drugim delodajalcem, ali žalibog da ni tako. S pomočjo delavcev ima država na leto povprečno 56 in še več milijonov čistega dobička, za kar jih ona plačuje slabše, ko marsikateri zasebni podjetnik. Delavci imajo navadno od 80 kr. do 95 kr. dnevne plače, pri

tem ko ima država od vsakega delavca več stotin dobička. Toda nazaj k bolniški blagajni! Jedna velikih napak so tudi tisti, ki hodijo obiskavat bolnike, namreč bolniški očetje (Krankenvater). Vsak bi moral imeti več skušnje in manj moči v rokah. Sedaj se po tovarnah več veruje tem očetom, kakor pa zdravniku. Za vzgled jeden slučaj: Neka delavka je šla k zdravniku po listek, da je ozdravela in bo šla delat prihodnji dan. Prišel je pa tisti čas, ko je bila pri zdravniku, v njeno stanovanje pregledovalec, in, ker jo ni našel doma, naznanil je to vodstvu tovarne. Slavno vodstvo ji v veliki svoji previdnosti in pravičnosti pošlje delavsko knjižico s pripombo, da je več ne potrebuje na delo. V drugem slučaju je dobil delavko pri ognjišču, ko si je kuhala malo kosilce, ker ni imela človeka, da bi ji postregel, služkinje pa ne more plačati, ker sama sebe komaj preživi. Zopet jo je naznanil in jednako se je zgodilo z njo, kakor s prvo. To je velika krivica, ko taki odločujejo, ki nimajo niti pojma o bolezni. Odločevati bi smeli le skušeni zdravniki. Poslužujejo se pa tega sramotnega orožja večina vsa podjetja, da se iznebijo onemoglih bolehnih delavcev. Tudi tobačna tovarna ima to napako, čeravno je imela leta 1894 v svoji blagajni delavskega denarja 24.405 gld. 77½ kr. premoženja in bi lahko država od ogromnega dobička, ki ga ima od delavcev, skrbela za nje popolnoma, kakor se spodobi človeku. Prihodnjič še kaj.

Iz Št. Petra na Krasu. Če pristoji tovarniškimi delavcem pravica, pritoževati se nad preobilnim poslom in pičlo plačo, imajo delavci tukajšnje lesne tovarne prednost pred vsemi. Ne spominjamo se, da bi še kaka tovarna obkladala svoje delavce v teku 24 ur s 16urnim delavnim časom, le »slavna parna pila« tvrde »Medica in Križaja« ima ta dnevni red s to posebnostjo, da plača za to delavno dobo »osem desetic«. Pač čudne ukaze mora imeti gospod obrtni nadzornik, da te zlorabe delavske moči ne zapreči! Seveda v Št. Petru je mogoča vsa ta stvar; gospod Križaj se strinja z židovskim kapitalizmom, kateremu nikdo ne stopi na rep. Pri tem podjetju je tudi to v navadi: hočeš ali nočeš, moraš biti naš politični »suženj«. Vsaka volitev ima prvo založo Križaj-Medicevih delavcev, naj stane karkoli. Sedaj obstoječega občinskega odbora volitve stale so, po lastni izjavi, gospoda Križaja 600 gld., govori se pa o dvanajstih, misli in sodi se pa lahko več. Od kod so ti novci? Iz delavskih žuljev! — Poleg teh političnih sužnjejev so pri nas še drugi, ti so — železničarji. Pri teh igra prvo vlogo ideje Križaja neki tu več let bivajoči železniški uradnik. Železnično vodstvo se opozori na te zadevne pritožbe, katere znajo prihajati. Železničarji so dovolj sužnji v drugem oziru! Po potrebi povemo drugokrat več. O tej tvarini bi imel za blagor delavstva vneti (?) list »Delavec« govoriti, pa — gosp. Zavertnik, socijalno-demokratski apostol, nam je dne 13. pr. mes. povedal: »Mi nismo proti malim kapitalistom, — tisti, ki zmore 20, 50 ali 100 tisoč, ni še kapitalist.« To je bilo, gospod Medica, vaši navzočnosti preveč hladilno, zato ne bo škodilo, če vas »Glasnik« nekoliko pogreje!

Potresna podpora železniškemu osebju do danes še ni izplačana, med tem ko so drugi uradniki isto prejeli že pred tremi tedni. Kaj vendar misli slavna direkcija v Beljaku? Sedaj bi bila tolikim jako dobro došla, ko se pričenjajo šole; treba otrokom obleke, knjig itd. Direkcija pa se ne gane ne na desno ne na levo, ter čaka. Bodemo le videli, koliko časa še čakamo! Tako se godi služabnikom in delavcem vedno, kadar bi imeli dobiti, kar jim po vsej pravici pristojajo. Kapitalistom se brez odlašanja odštejejo ogromne svote, celi milijoni, za reveža pa je škoda vsakega krajcarja.

Drobtine.

Dar „Glasniku“. Daroval je gospod Franc Novak 50 kr., za kar mu Bog plačaj. Priporočta se posebno sedaj, ko poteče leto in bodo gospodje naročniki pošiljali naročnino. Vsak najmanjši dar se hvaležno sprejme. — Prosijo se gospodje naročniki, ki so še na dolgu z naročnino, da bi hitro poravnali. Nikar naj pa nobeden ne pozabi, dobiti še jednega novega naročnika; dolžan je vsak, da deluje za stvar, ki je silno važna in nujno potrebna. Naši nasprotniki nas zaradi tega prekosé in so na tem polju močnejši. Ako pa stori vsak svojo dolžnost, bodo pa gotovo precej za nami.

Popravek. Sklicujoč se na § 19. tiskovnega zakona, pozivljam vas, da sprejmete na članek vašega lista »Glasnik« št. 21, z dné 10. septembra 1896.: Ali je soc. dem. društvo res podporno društvo? sledeči stvarni popravek v prvi prihodnji številki »Glasnika«. 1. Ni res, da bi bila žena od Franc Armbrusterja, ko je bil bolan prišla k vodstvu omenjenega društva po podporo in da bi se ji bilo odgovorilo, da društvo nima blagajne za tako podporo, res pa je, da France Armbruster nikdar ni bil ud umenjenega društva, torej tudi do podpore nikake pravice imel ni. Bil je pač ud strokovnega društva železarjev in kovinskih delavcev cele tri tedne in to se pred potresom, toraj še tudi tamkaj pravice do podpore pridobil ni. — 2. Vsled tega tudi ni res, da bi se beseda »podporno« morala tako raztolmačiti, kakor si jo je dopisnik »Glasnika« »v svoji muhasti glavi raztolmačil«, da soc. demokratični voditelji kupujejo in plačujejo za težko zaslužen denar razne kole in količke (agitatorje in časnike) s katerimi denarne žakle židovskih kapitalistov podpirajo, da bi se med delavce kaj ne raztreslo. Res pa je, da se društveno vodstvo točno svojih pravil drži, ter daje podporo v slučajih tistim, katerim se sploh po pravih določbah dajati ima. — Za splošno delavsko-izobraževalno pravovarstveno in podporno društvo v Ljubljani Fr. Bartl, predsednik; Iv. Mejak, zapisnikar.

Opomba vredništva. Da so socialistična društva res »podporna« društva, navademo v odgovor na predstoječi popravek, ki nam je kakor nalašč došel v času »kislih kumar«, sledeči konkretni slučaj: Minulo jesen je došel nevedoma v slov. katol. delavsko društvo sodrug nekega socialističnega društva ter s knjižico v

roki prosil podpore, ker je bil na potovanju. Navzoči člani so zložili neko svotico ter ga na to vprašali, ne dobi li pri socialističnih društvih nikake podpore. Na to vprašanje je on izpovedal, da le redkokedaj vjame kak krajcar in bi se gotovo ne mogel niti skromno preživeti, ko bi se zanašal na take podpore. — Sedaj naj pa še kedo reče, da socialistična društva niso podporna društva!

Socialni demokratje in katoliške stranke. Dne 2. in 3. t. m. je sijajno zboroval v Solnogradu IV. avstrijski katoliški shod. K shodu se je silil tudi znani socialist Sumajer, čegar list se peča vzlasi z lažmi proti katoliškim duhovnikom, a odslovili so ga. Po shodu, ki je vzlasi v socialnem oziru proglasil popolnoma krščansko-socialen program, se je oglasila tudi judovska »Arbeiterzeitung«, pišoč, da je katoliška stranka poleg socialno-demokratične jedina v Avstriji, ki ima resno organizacijo, in z neko zlovoljnostjo popravlja svojo vedno se penavljajočo psovko o »neumnih popih«, češ, da vendar niso tako »neumni«. Katoliški shod ji je »mogočna organizacija«, kateri se v bran postavljajo samo socialno-demokratični delavci v borbi za »prsto vest«. Vsak otrok vé, kakšna je socialistična prsta vest. Sovrašstvo proti veri in vsemu, kar je v zvezi z vero, je njihova prostost. Zanimiva je ta socialistična godlja, ki kaže, kako se nas boje. Mi jim samo to obetamo, da pride še več povoda, da se nas bodo bali. Mi vstajamo in rudeči zmajenči, toda nadejamo se, da bo njegovoga renčanja tudi konec.

Nekaj za nameček. Dovolite, dragi bralci »Glasnika«, da tudi jaz uvrstim nekaj vrstic v mali predalček našega lista. Večkrat se oglasi v »Glasniku« neka Antonija, zaradi tega sem dobila tudi jaz pogum, da bom povedala nekoliko o nedeljskem shodu socialnih demokratov. Najbolj zanimivo je bilo to, da je bila moja tovarišica Antonija toliko v časti, da so se gospodje socialni demokratje prepirali in vpili nad njo, da je bila notica v zadnjem »Glasniku«, ki je podpisana od Antonije, opisujoča socialno-demokratična delavska društva, da so: opore denarnih zakljev židovskih kapitalistov, neresnična. Zabavljali in vpili so, da je laž, kar se piše v »Glasniku«; ali gospodje so zopet pozabili, po svoji stari navadi, dokazati, da je to resnica, kar oni trdijo. Še tega ni nobeden povedal, da je sploh pri njih kateri kedaj kako podporo dobil. Toda naj bo dovolj o shodu, ker vem, da ga bodo drugi boljše opisali, le Antoniji še nekaj na uho povem, namreč da se sme kesati zato, da se je pustila socialnim demokratom preobleči v talar, ker v talarju jo gotovo ne bo sprejela načelnica socialnodemokratičnega društva za ženske. Vem, da je še neznano Antoniji, da se bo ustanovilo v nekoliko dneh tako društvo. Ne bodemo samo me ponosne s svojim društvom, tudi naši nasprotniki skrbijo za nežni spol, da ga privezejo v svoje vrste in da bodo njim nosile že tako borni zaslužek v oporo židovskim kapitalistom, da se kaj ne strese iz velikega zaklja. Novo društvo se bo menda imenovalo: žensko izobraževalno, podporno in pravovarstveno društvo; jaz

bi želela tudi, da bi se učile rudečkarice v tem društvu dobro pogledati, ali naj bi društvo skrbelo, da bi se preiskale nekaterim oči, posebno neki znani komedijantari, da bi ne videla v osebi mlečnatega čevljarja častitega duhovnika, kakor se je to zgodilo na Virantovem vrtu ob priliki skupnega shoda jugoslovanske socialne demokracije. Drugokrat več. **R a d o s l a v a.**

Dunajski krščanski socialisti se kaj marljivo že tudi za prihodnje deželnozborske volitve pripravljajo. Dne 10. t. m. so ustanovili posebno ljudsko volilno društvo za peto skupino v kljub velikemu nasprotovanju od strani socialnih demokratov. Vodja dr. Lueger je imel pri ti priliki daljši govor, v katerem je prav dobro ožigosal socialistično počenje ter izjavil, da bodo krščanski socialisti še le takrat hodili s socialisti, kadar se bodo borili proti židom kot jedinim sovražnikom nižjih stanov.

„Delavec“ in resnica. Socialno demokratična čunja se spodtika v zadnji številki nad „Glasnikovim“ poročilom o shodu v Medvodah ter pravi mej drugim, da je bilo navzočih komaj 250 oseb, mej temi polovica žensk, mej navzočimi moškimi pa „mного“ socialnih demokratov. Ta trditev je najpodleja laž. Vsak, ki je bil navzoč pri tem shodu in ki je količkaj resnicoljuben, mora pritrditi, da sta bila na shodu poleg Brozoviča le dva njegova ožja somišljenika, seveda zapeljana in podkupljena, kar se jima je bralo na obrazu. O številu navzočih krščansko mislečih mož nam pa ni treba govoriti, saj jih je videl vsak udeleženec in tudi gospod Brozovič sam. Dva slavoloka in napis je lažnjivi poročevalec popolno prezrl.

Z Dunaja pride, kdo? Kristan! Po naključni smo zvedeli, da pride prvega prihodnjega meseca v Ljubljano sodrug Kristan. Pretečeni teden se je zbrala v neki gostilni socialno-demokratična gospoda in je zložila denar za — — Sodrugi Kristan bo nastopil novo službo strankinega tajnika in bo imel mesečne plače 40 gld. Ljubljanski sodrugi mu bodo dali 30 gld., iz Dunaja bo pa dobival 10 gld. Veselijo se, da bo nas krščanske socialiste v prvi malci pozobal, ali se bodo zmotili. Sme priti tudi gospod Adler in bo tudi zaman, nas se ne bodele znebili nikdar. Slabo za vas, gospoda, da ne znate tega posla sami opravljati. No, pa saj delavci radi plačajo!!!

Za denar se vse naredi. Iz Hannovera se poroča nekemu listu nastopna dogodbica: Židovski bankir Zilberšmit, ki je bil radi nenravnega, nesramnega zločina obsojen v devetmesečno ječo, je prosil sodišče, naj ga proti kavciji 100.000 mark izpusti iz ječe. In kaj menite, se je li ustreglo? I seveda, denar je mož, kajti takoj drugi dan je bil žid prost, ko ptica pod nebom.

Fr. Breskvar

knjigovez Pred škofijo št. 6

se priporoča obilnemu naročevanju. Vzlasti ima v zalogi mnogo trpežnih, lepih platnic za knjige družbe sv. Mohorja. Izdeluje vsakorsne, tudi najfinejše platnice. Prevezava misale. Priporoča platnice za Pletersnik-Wolfov slovar 1 zv. — 90 kr., z vezavo vred 1 gld. 40 kr., platnice za Dom in Svet po 70 kr., z vezavo 1 gld. 20 kr.

urar LUKA VILHAR urar

Vodnikove ulice št. 4

priporoča veliko zalogo trpežnega, ličnega blaga po najnižjih cenah.

JANEZ ŽELEZNIKAR

Ljubljana, Medene ulice št. 1

priporoča svojo zalogo mnogovrstnega blaga za domače obleke za moške in ženske. 24-16

Palčice

in galanterijsko blago priporoča po izredno nizkih cenah

FR. STAMPFEL

v Ljubljani, Kongresni trg (Tonhalle.)

Karol Dostal

tapetnik

Sv. Petra cesta št. 31

priporoča svojo pošteno, zanesljivo in ceno trdko v obilno naročevanje vseh v tapetniški obrt spadajočih izdelkov.

Čast domačemu obrtu!

Preč. duhovščini in sl. občinstvu se priporočam v izdelovanje

vsakovrstne obleke

po zelo nizki ceni z dobro postrežbo

Fr. Pavšner

krojač

Valvazorjev trg št. 4

v Ljubljani.

Svoji k svojim!

24-18

Prihodnja številka Glasnika izide 8. oktobra.